

ЯМНЕНКО

Тетяна Михайлівна
t.yamnenko@gmail.com

УДК 34:3666:339.187.6

ФІНАНСОВИЙ ЛІЗИНГ: ПРАВОВІ
ОСНОВИ

ОМЕЛЬЧУК

Аліна Вікторівна
alinaomelchuk0@gmail.comFINANCIAL LEASING: LEGAL
FRAMEWORKд.ю.н., професор кафедри,
Навчально-науковий
Юридичний інститут
Національного авіаційного
університетустудент, Навчально-науковий
Юридичний інститут
Національного авіаційного
університету

Роботу присвячено дослідженню правової основи фінансового лізингу в Україні. Акцентовано увагу на позитивних аспектах та недоліках законодавства, що регулює фінансовий лізинг з метою обґрунтування пропозиції щодо напрямів вдосконалення правової основи фінансового лізингу в Україні. Виявлено непослідовність законодавця у розмежуванні сфер дії Господарського кодексу України та Цивільного кодексу України щодо регулювання фінансового лізингу, неврахування у Законі України "Про фінансовий лізинг" норм законодавства про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг. Запропоновано комплексне оновлення законодавства шляхом консолідації правових норм про фінансовий лізинг у Господарському кодексі України.

* * *

Работа посвящена исследованию правовой основы финансового лизинга в Украине. Акцентировано внимание на положительных аспектах и недостатках законодательства, регулирующего финансовый лизинг с целью обоснования предложения по направлению совершенствования правовой основы финансового лизинга в Украине. Выявлено непоследовательность законодателя в разграничении сфер действия Хозяйственного кодекса Украины и Гражданского кодекса Украины относительно регулирования финансового лизинга, неучет в Законе Украины "О финансовом лизинге" норм законодательства о финансовых услугах и государственном регулировании рынков финансовых услуг. Предложено комплексное обновление законодательства путем консолидации правовых норм о финансовом лизинге в Хозяйственном кодексе Украины.

* * *

The paper deals with the study of the legal framework for financial leasing in Ukraine. It is emphasised on the positive aspects and weaknesses of the legislation regulating financial leasing in order to substantiate the proposals on how to improve the legal framework for financial leasing in Ukraine. The inconsistency of the legislator in distinguishing between the scope of the Commercial Code of Ukraine and the Civil Code of Ukraine on the regulation of financial leasing, failure to take into account in the Law of Ukraine "About Financial Leasing" the legal provisions on financial services and state regulation of financial services markets are revealed.

The purpose of the article is to substantiate the proposals on how to improve the legal framework for financial leasing in Ukraine.

The fragmentary approach of the legislator to the regulation of leasing relations in the Civil Code of Ukraine is noted. It is argued that the main obstacle to the development of financial leasing in Ukraine is the obsolete legal framework for financial leasing, its non-compliance with the needs of modern law enforcement, as well as lack of system. The doctrinal approaches concerning directions of improvement of legal framework for financial leasing are analyzed. The provisions of the draft law on financial leasing have been investigated, and its main novelties have been noted. The provisions which may cause problems to law enforcement problems were identified.

It was emphasized that the priority direction in the development of the legislation on financial leasing should be the introduction of state support programs for financial leasing, in particular, the provision of tax privileges on financial leasing transactions, tax incentives for financial leasing transactions by introducing increased depreciation for leased assets, etc.

A comprehensive legislative update is suggested through consolidating the legal provisions on financial leasing in the Commercial Code of Ukraine.

Ключові слова: фінансовий лізинг, правова основа, законодавство, законопроект, договір лізингу, сфера господарювання, господарська діяльність, державна підтримка

Ключевые слова: финансовый лизинг, правовая основа, законодательство, законопроект, договор лизинга, сфера хозяйствования, хозяйственная деятельность, государственная поддержка

Keywords: financial leasing, legal framework, legislation, draft law, leasing agreement, sphere of economic activity, economic activity, state support

ВСТУП

Фінансовий лізинг є одним із засобів сприяння підвищенню конкурентоспроможності суб'єктів господарювання, покращення якості їх послуг та товарів, адже в сучасних умовах господарювання оновлення основних фондів за допомогою фінансового лізингу є оптимальним та найбільш доцільним. Це пов'язано з тим, що на відміну від банківського кредиту при укла-

данні договору фінансового лізингу отримати у використання об'єкт фінансового лізингу можна більш швидко, адже суб'єкту господарювання не потрібно витрачати час на страхування та реєстрацію об'єкта лізингу, оплату податків, можливою є оплата лізингових платежів різними частинами та не обов'язковим є початковий платіж, лізингове майно є позабалансовим для лізингоодержувача, тому його вартість не

включається у кредиторську заборгованість тощо. На переконання практиків, лізинг є тим фінансовим інструментом, який здатний профінансувати реновацію застарілих виробничих потужностей та оновлення інфраструктури в Україні [1]. Поряд з цим доводиться констатувати про стрімкий темп застосування фінансового лізингу. Зокрема, згідно даних Державної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, протягом 2017 р. фінансовими компаніями та юридичними особами, які не мають статусу фінансових установ, але можуть згідно із законодавством надавати фінансові послуги, укладено 7752 договори фінансового лізингу на суму 12 967,6 млн. грн.; вартість об'єктів лізингу, що є предметом договорів, становить 10 417,5 млн. грн.; вартість чинних договорів фінансового лізингу станом на 31.12.2017 становить 22 758,4 млн. грн. [2]. Є очевидним, що одним із важелів розвитку фінансового лізингу є наявність ефективної та досконалої правової основи регулювання лізингових відносин. Основа правового забезпечення фінансового лізингу представлена Конституцією України, Законом України «Про фінансових лізинг» від 16.12.1997 № 723/97 (далі – Закон про лізинг) [3], Законом України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12.07.2001 № 2664 [4], Цивільним кодексом України (далі – ЦК України) [5], Господарським кодексом України (далі – ГК України) [6] та Податковим кодексом України [7], системний аналіз яких свідчить про відсутність достатньо повної регламентації багатьох аспектів фінансового лізингу. Законодавство України про фінансовий лізинг не оновлювалось з 2003 р., що також вказує на необхідність звернення уваги на об'єкт дослідження. Про наявність проблем, пов'язаних із правозастосуванням у сфері фінансового лізингу свідчить і аналіз судової практики.

Правові питання фінансового лізингу розглядалися такими дослідниками як А.Г. Барабаш [8], Н.Ф. Ментух [9], В.С. Різник [10], Д.С. Січко [11], О.В. Трофімова [12], О.О. Уханьова [13], І.Є. Якубівський [14] тощо. При цьому, значна частина досліджень проведена більше 10 років тому. У наукових працях, в яких розглядаються питання стану правової основи щодо фінансового лізингу відсутня єдина позиція щодо напрямів її вдосконалення. Отже це питання потребує теоретичного доопрацювання.

МЕТА РОБОТИ

Викладене свідчить про актуальність обраної теми наукової роботи, метою якої є обґрунтування пропозиції щодо напрямів вдосконалення правової основи фінансового лізингу в Україні.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Методологічною та інформаційною основою статті є науковий аналіз матеріал періодичних видань, аналіз нормативно-правових актів та оцінка проблеми дослідження з використанням методу синтезу і структурно-логічного аналізу.

РЕЗУЛЬТАТИ

Загальні правові та економічні засади фінансового лізингу визначені в Законі України «Про фінансовий лізинг», який був прийнятий у 2003 р. Відзначимо,

що цей закон є одним із небагатьох, в який протягом 15 років не було внесено жодної зміни. К. Барковська виділяє наступні позитивні аспекти названого Закону: скорочення кількості істотних умов укладення договору лізингу з чотирнадцяти до трьох (предмет лізингу, розмір лізингових платежів і строк, на який лізингоодержувачеві надається право користуватися предметом лізингу); скасування залежності терміну дії договору фінансового лізингу від ступеня амортизації об'єкта лізингу; скасування норми, що лізингоодержувачем може бути лише суб'єкт підприємницької діяльності тощо [15].

Попри все, Закон про лізинг не позбавлений недоліків. Зокрема, чинним Законом не враховані норми законодавства про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг, зокрема відсутні норми, що встановлюють особливий суб'єктний склад, не визначеним є перелік об'єктів, які не можуть бути предметом фінансового лізингу, відсутні чіткі вимоги до форми договору фінансового лізингу (зокрема, виникають протиріччя стосовно нотаріального посвідчення договору фінансового лізингу) тощо.

Відповідно до ч. 1 ст. 2 Закону про лізинг, відносини, що виникають у зв'язку з договором фінансового лізингу, регулюються положеннями Цивільного кодексу України про лізинг, найм (оренду), купівлю-продаж, поставку з урахуванням особливостей, що встановлюються цим Законом.

У Цивільному кодексі України лізингу присвячено чотири статті, якими регламентовано поняття та предмет договору лізингу, відповідальність продавця предмета договору лізингу та ризик його випадкового знищення та пошкодження. Слід відзначити досить фрагментарний підхід законодавця до регламентації лізингових відносин у ЦК України.

Як вже зазначалось, правове регулювання фінансового лізингу здійснюється і Господарським кодексом України, в якому у ст. 292 ГК України надано визначення лізингу, його видів, форм та об'єктів. Щодо оцінки законодавства в цій частині слід погодитись із О. Трофімовою, яка стверджує, що ГК України має визначати не тільки поняття, але й основи правового регулювання лізингової діяльності, в процесі якої укладаються договори фінансового лізингу [12, С. 8]. Слід відзначити, що у ст. 2 Закону про лізинг при визначенні законодавства про фінансовий лізинг ГК України не вказаний, що є неконструктивним.

Виходячи зі змісту цієї норми, Д.С. Січко доходить висновку про те, що хоча ГК і визначає основні положення господарювання, однак при регулюванні відносин фінансового лізингу такі положення не застосовуються [11, С. 46]. З таким твердженням науковця важко погодитись, адже один закон не може скасовувати дію іншого закону. Більш того, відповідно до п. 2 ст. 19 Закону про лізинг, закони та інші нормативно-правові акти, прийняті до набрання чинності цим Законом, діють у частині, що не суперечить цьому Закону. Враховуючи те, що ГК України прийнято до набрання чинності Законом про лізинг, то його норми щодо лізингу мають діяти лише в частині, що не суперечить Закону про лізинг. Правові засади фінансового лізингу знайшли своє відображення і у Податковому кодексі України, нормами якого врегульовано правила опо-

даткування лізингових операцій [7].

Окреме місце у правовій основі фінансового лізингу належить Закону України «Про банки і банківську діяльність» 07.12.2000 № 2121-III [18], відповідно до якого лізинг було віднесено до операцій, які мають право здійснювати банки.

Чітке визначення суб'єктного складу лізингодавців закріплено Законом України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12.07.2001 № 2664 [4]. Зокрема, в Законі визначено, що право на здійснення операцій з надання фінансових послуг надається лише фінансовим установам, а також, якщо це прямо передбачено законом, фізичним особам - суб'єктам підприємницької діяльності.

Загальний аналіз правової основи фінансового лізингу дозволяє підтримати А.Г. Барабаш, яка зауважує, що невизначеність та недостатня урегульованість чинним законодавством інститутів оренди та лізингу, відсутність чіткого визначення кожного із цих понять та розмежування сфер їх застосування, є однією із причин того, що, будучи надзвичайно перспективним та економічно доцільним, інститут лізингу до цього часу не набув значного поширення в Україні [8, С. 26].

В.П. Барбара звертаючи увагу на різний підхід до визначення у вищезазначених законах предмету лізингу стверджує, що розбіжності між визначеннями одного й того самого поняття у кодифікованих актах – ЦК і ГК України, а також неточності у формулюванні самих правових дефініцій негативно позначаються на ефективності правового регулювання лізингу, і це питання потребує якнайшвидшого узгодження [16, С. 44].

О. Трофімова вважає, що саме неузгодженість і суперечливість нормативних актів (кодифікованих, уніфікованих та диференційованих), присвячених регулюванню лізингових відносин у цілому та в окремих галузях господарювання є причиною відсутності у законодавстві та науковій літературі єдиного підходу до розуміння лізингу; навіть наявність спеціального Закону України «Про фінансовий лізинг» не дозволяє вести мову про виокремлення спеціального масиву законодавства (галузі чи підгалузі), присвяченого лізингу [12, С. 5].

Такого ж висновку дійшли і розробники ГК України В.К. Мамотов, Г.Л. Знаменський, які стверджують, що норми спеціального закону у сфері регулювання лізингових правовідносин (Закону України «Про фінансовий лізинг») та кодифікованих актів (ГК України та ЦК України) не узгоджені між собою, більш того, законодавець не виявив належної послідовності в розмежуванні сфер дії ГК України та ЦК України [17].

На переконання К.Барковської, проблему стану правового забезпечення лізингової діяльності слід вирішити шляхом: 1) доповнення ГК України відповідними положеннями щодо регулювання лізингової діяльності між її суб'єктами, їх правовий статус тощо; 2) закріплення у ГК України норми щодо узгодження законодавчих актів, таких як Закон України «Про фінансовий лізинг», ГК України та ЦК України, відповідно до якої за ЦК України та Законом України «Про фінансовий лізинг» залишити правовий режим щодо врегулювання договірних відносин лізингу, а за ГК України закріпити господарсько-правове регулювання лізингових відносин, які виникають саме в процесі

організації та здійснення господарської діяльності [15].

А.П. Кущик пропонує удосконалення правових заasad фінансового лізингу шляхом проведення цілого комплексу заходів, який передбачатиме: створення сприятливої законодавчої бази для суб'єктів лізингової діяльності, вдосконалення системи оподаткування, кредитування, амортизації, урізноманітнення джерел фінансування лізингу (приватний капітал); зниження вартості кредитних ресурсів до рівня, який би не перевищував 20 % річних, для забезпечення ефективності лізингових операцій; надання податкових пільг щодо операцій з міжнародного лізингу для ввезення на територію України високотехнологічного устаткування; створення лізингових центрів, які б спеціалізувалися на обслуговуванні малих підприємств; організацію при обласних лізингових центрах відділів з формування бази даних про попит та пропозицію на обладнання й устаткування; розроблення державної програми підтримки лізингу, яка б передбачала залучення банківського сектору до розвитку лізингових послуг тощо [19, С. 158]. Погоджуючись із А.П. Кущик відзначимо, що у науковій площині неодноразово висловлювались пропозиції щодо удосконалення законодавства про фінансовий лізинг шляхом закріплення комплексу заходів із державної підтримки. Зокрема, С.К. Амелін пропонує в комплекс заходів з державної підтримки фінансового лізингу в Україні включення пільгового оподаткування операцій з фінансового лізингу, із частковим їх фінансуванням з державного бюджету; підвищення ресурсних можливостей вітчизняних банківських установ для заснування дочірніх лізингових компаній тощо [20, С. 87].

Висловлені науковцями пропозиції підтримується і практиками. Так, в USAID вважають значною юридичною проблемою для ринку лізингу не включення лізингоотримувачів до державних програм дотацій, адже діюча спеціальна урядова програма, яка передбачає дотації на закупівлю сільськогосподарської техніки українського виробництва, не дозволяє лізинговим компаніям брати в ній участь [1].

На недосконалість законодавства щодо фінансового лізингу вже звернуто увагу суб'єктів законодавчої ініціативи. Так, у вересні 2017 р. до Верховної Ради України внесено законопроект про фінансовий лізинг (№ 6395) [21]. Ініціатори законопроекту констатують, що їх ініціатива викликана необхідністю привести законодавство у відповідність до сучасних практик та кращого світового досвіду; необхідністю усунення колізій між загальним цивільним та специфічним фінансовим законодавством, створення необхідних умов для залучення через механізм лізингу реальних інвестицій; необхідністю приведення національного законодавства з кращою європейською практикою, узагальненою асоціацією LEASEUROPE, що об'єднує всі національні лізингові асоціації європейських країн [22].

Основними новелами Законопроекту є встановлення єдиного порядку урегулювання відносин, пов'язаних з фінансовим лізингом та окремих його видів і форм; чітко визначаються вимоги до форми договору фінансового лізингу та істотні умови договору фінансового лізингу; пропонується впровадження механізму залучення лізингових посередників, діяльність яких не належить до фінансових послуг, але може включати

лише консультування, надання інформаційних та інших посередницьких послуг у сфері фінансового лізингу; пропонується спеціальним законом встановити істотні умови договірних відносин, пов'язаних із сублізингом, пропонується встановити захист прав лізингоодержувачів нарівні із захистом, встановленим законодавством щодо захисту прав власника стосовно володіння та користування майном тощо.

Аналіз законопроекту дозволяє дійти висновку про те, що законопроект не позбавлений недоліків в частині визначення об'єктів, які не можуть бути предметом фінансового лізингу, порядку та умов набуття лізингоодержувачем права власності на об'єкт фінансового лізингу, форми договору фінансового лізингу тощо. Звісно, все може бути усунуто в процесі його доопрацювання.

В той же час прийняття цього законопроекту підтримується практиками. Зокрема, на думку учасників столу «Фінансовий лізинг в Україні: поточний стан та перспективи розвитку», який відбувся 27 вересня 2018 р. та членів Асоціації «Українське об'єднання лізингодавців», було б бажаним, аби законопроект «Про фінансовий лізинг» (№ 6395) був підтриманий парламентаріями; тільки тоді ринок суттєво пожвавиться, обсяги фінансування підприємств збільшаться і економіка отримає додаткове фінансування; прийняття закону дасть колосальний ефект для всієї економіки. І особливо для малого та середнього бізнесу» [1].

Позитивно оцінюючи саму пропозицію суб'єкта законодавчої ініціативи оновити законодавство про фінансовий лізинг, важко підтримати запропоновану у законопроекті форму реалізації – прийняття окремого. Звісно, фінансовий лізинг застосовується тільки у сфері господарювання.

Слушною є позиція С. К.Амеліна, який стверджує, що удосконалення законодавчо-нормативної бази з регулювання фінансового лізингу має полягати у систематизації законодавчих положень, у визначеній площині, у межах єдиного нормативно-правового акта [20, С. 86], вважаємо, що таким актом має бути ГК України.

ВИСНОВКИ

Підсумовуючи вищенаведене, можна зробити висновки про те, що однією з основних проблем розвитку фінансового лізингу на Україні є застарілість правової основи щодо фінансового лізингу, її невідповідність потребам сучасного правозастосування. Одним із пріоритетних напрямків у розвитку українського законодавства про фінансовий лізинг має стати впровадження програм державної підтримки фінансового лізингу, зокрема, надання податкових пільг щодо операцій з фінансового лізингу; податкове стимулювання операцій фінансового лізингу шляхом запровадження підвищеної амортизації для об'єктів лізингу тощо.

Для вирішення окресленої проблеми доцільно комплексне оновлення законодавства шляхом консолідації правових норм про фінансовий лізинг у Господарському кодексі України. Висловлені пропозиції сприятиме ефективному використанню фінансового лізингу суб'єктами господарювання, що, в свою чергу, забезпечить підвищення ефективності національного виробництва. Розробка конкретних пропозицій вдосконалення правової

основи щодо фінансового лізингу може стати предметом подальших наукових досліджень.

Список використаних джерел

1. Фінансовий лізинг в Україні: поточний стан та перспективи розвитку: підсумкові матеріали круглого столу від 27.09.2018. Інформаційний сервер Укрінформ. URL: www.ukrinform.ua/rubric-presshall/2541156-finansovij-lizing-v-ukraini-potocnij-stan-ta-perspektivi-rozvitku.html
2. Підсумки діяльності фінансових компаній, ломбардів та юридичних осіб (лізингодавців) за 2017 рік. Інформаційний сервер Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: https://www.nfp.gov.ua/files/OgliadRinkiv/FK/OsnPokazn/FK_4%20kv_2017.pdf
3. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16.12.1997 № 723/97. Відомості Верховної Ради України. 1998. № 16. С. 68 (із змінами).
4. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 № 2664. Відомості Верховної Ради України. 2002. № 1. С. 456 (із змінами).
5. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. Офіційний вісник України. 2003. № 11. С. 461. (із змінами).
6. Господарський Кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 436. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18. С. 144 (із змінами).
7. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 17. С. 112 (із змінами).
8. Барабаш А.Г. Правове регулювання лізингових відносин в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 «Господарське право; господарсько-процесуальне право». Інститут економ.-прав. досл. Донецьк, 2004. 175 с.
9. Ментух Н.Ф. Правовий статус учасників лізингової діяльності в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 «Господарське право; господарсько-процесуальне право». НДІ приват. права і підприємництва, Нац. акад. прав. наук України. Київ, 2010. 19 с.
10. Різник В.С. Цивільно-правове регулювання лізингу в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право». КНУ ім. Т.Шевченка. Київ, 2006. 18 с.
11. Січко Д.С. Правова природа лізингу в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право». Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів, 2006. 196 с.
12. Трофімова О.В. Правове регулювання лізингової діяльності: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04. «Господарське право; господарсько-процесуальне право». КНУ ім. Т.Шевченка. Київ, 2005. 12 с.
13. Уханьова О.О. Правова регламентація лізингу як засобу сприяння технічному прогресу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04. «Господарське право; господарсько-процесуальне право» Інститут економ.-прав. досл. Донецьк, 2009. 18 с.
14. Якубівський І.Є. Договір фінансового лізингу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право». ЛНУ ім. І.Франка. Львів, 2003. 17 с.
15. Барковська К. Генезис правового регулювання лізингової діяльності в Україні. Економіко-правова парадигма розвитку сучасного суспільства. 2017. № 2. URL: <https://studlib.org.ua/index.php/eprs/article/view/121>
16. Барбара В.П. Закон України «Про фінансовий лізинг»: складні питання застосування у контексті правових позицій Верховного Суду України. Вісник Верховного Суду України. 2014. № 3. С. 42-48.

17. Мамутов В.К., Знаменский Г.Л., Кузьмина С.А., Титова Е.В. Концепция модернизации хозяйственного законодательства на базе Хозяйственного кодекса Украины. Экономика и право. 2006. № 2 (15). С. 5-16.

18. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 5-6. С. 30.

19. Куцик А.П. Сучасний стан та проблеми розвитку лізингу в Україні. Вісник Запорізького національного університету. 2010. № 1 (5). С. 153-158.

20. Амелін С.К. Напрями вдосконалення державного регулювання фінансового лізингу. Економіка держава. 2011. № 8. С. 83-87.

21. Проект Закону про фінансовий лізинг (реєстр. № 6395 від 19.04.2017) Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=6395&skl=9

22. Пояснювальна записка до доповідної записки до Проекту Закону про фінансовий лізинг (реєстр. № 6395 від 19.04.2017) Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=6395&skl=9

References

1. Financial Leasing in Ukraine: Current State and Development Prospects: Summary Materials of the Round Table dated 27.09.2018. Ukrinform Information Server. URL: www.ukrinform.ua/rubric-presshall/2541156-finansovij-lizing-v-ukraini-potocnij-stan-ta-perspektivi-rozvitku.html (in Ukrainian).

2. Results of Activity of Financial Companies, Pawnshops and Legal Entities (Lessors) for 2017. Informational Server of the National Commission for State Regulation of Financial Services Markets. URL: https://www.nfp.gov.ua/files/OgliadRinkiv/FK/OsnPokazn/FK_4%20kv_2017.pdf (in Ukrainian).

3. About Financial Leasing: Law of Ukraine № 723/97 dated 16.12.1997. Herald of the Verkhovna Rada of Ukraine, 1998, № 16, P. 62 (as amended). (in Ukrainian).

4. About Financial Services and State Regulation of Financial Services Markets: Law of Ukraine No. 2664 dated 12.07.2001. Herald of the Verkhovna Rada of Ukraine, 2002, № 1, P. 456 (as amended). (in Ukrainian).

5. Civil Code of Ukraine: Law of Ukraine № 435-IV dated 16.01.2003. Official Herald of Ukraine, 2003, № 11, P. 461 (as amended). (in Ukrainian).

6. Economic Code of Ukraine: Law of Ukraine № 436 dated January 16.01.2003. Herald of the Verkhovna Rada of Ukraine, 2003, № 18, P. 144 (as amended). (in Ukrainian).

7. Tax Code of Ukraine: Law of Ukraine № 2755 dated 02.12.2010. Herald of the Verkhovna Rada of Ukraine, № 17, P. 112 (as amended). (in Ukrainian).

8. Barabash A.H. Legal Regulation of Leasing Relations in Ukraine: Thesis for ... Candidate in Law: 12.00.04 Commercial Law; Economic Procedural Law. Institute of Economic and Legal Studies. Donetsk, 2004. 175 p. (in Ukrainian).

9. Mentukh N.F. Legal Status of Participants in Leasing Activity in Ukraine: Author's Abstract of the Thesis for ... Can-

didate in Law: 12.00.04 Commercial Law; Economic Procedural Law. Research Institute of Private Law and Entrepreneurship, National Academy of Legal Sciences of Ukraine. Kyiv, 2010. 19 p. (in Ukrainian).

10. Riznyk, V.S. (2006), Civil Law Regulation of Leasing in Ukraine: Author's Abstract of the Thesis for ... Candidate in Law: 12.00.03 Civil Law and Civil Process; Family Law; International Private Law; Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, 2006, 18 p. (in Ukrainian).

11. Sichko, D.S. (2006), Legal Nature of Leasing in Ukraine: Thesis for... Candidate in Law: 12.00.03 Civil Law and Civil Process; Family Law; International Private Law. Lviv Ivan Franko National University. Lviv, 2006. 196 p. (in Ukrainian).

12. Trofimova O.V. Legal Regulation of Leasing Activity: Author's Abstract of the Thesis for ... Candidate in Law: 12.00.04 Commercial Law; Economic Procedural Law, Taras Shevchenko National University of Kyiv. Kyiv, 2005. 12 p. (in Ukrainian).

13. Ukhaniyova O.O. Legal Regulation of Leasing as a Means of Promoting Technical Progress: Author's Abstract of the Thesis for ... Candidate in Law: 12.00.04 Commercial Law; Economic Procedural Law, Institute of Economic and Legal Studies. Donetsk, 2009, 18 p. (in Ukrainian).

14. Yakubivskyi I.Ye. Financial Leasing Agreement: Author's Abstract for the Thesis for ... Candidate in Law: 12.00.03 Civil Law and Civil Process; Family Law; International Private Law, Lviv Ivan Franko National University. Lviv, 2003. 17 p. (in Ukrainian).

15. Barkovska K. Genesis of Legal Regulation of Leasing Activity in Ukraine. Economic and Legal Paradigm of the Development of Modern Society. № 2. URL: <https://studlib.org.ua/index.php/eprs/article/view/121> (in Ukrainian).

16. Barbara V.P. The Law of Ukraine "About Financial Leasing": Complex Issues of Application in the Context of the Legal Position of the Supreme Court of Ukraine. Herald of the Supreme Court of Ukraine. 2014. № 3, pp. 42-48. (in Ukrainian).

17. Mamutov V.K., Znamensky H.L., Kuzmina S.A., Titova E.V. Concept of Modernization of the Economic Legislation on the Basis of the Economic Code of Ukraine. Economics and Law, 2006, № 2 (15), pp. 5-16. (in Ukrainian).

18. About Banks and Banking: Law of Ukraine № 2121-III dated 07/12/2000. Herald of the Verkhovna Rada of Ukraine, 2001, № 5-6. Art. 30. (in Ukrainian).

19. Kushchuk A.P. Current State and Problems of Leasing Development in Ukraine. Herald of the Zaporizhzhia National University. 2010. № 1(5). pp. 153-158. (in Ukrainian).

20. Amelin, S.K. Directions of Improvement of State Regulation of Financial Leasing, Economy of the State. 2011. № 8. pp. 83-87. (in Ukrainian).

21. Draft Law on Financial Leasing (Reg. № 6395 dated 19.04.2017). Official Web-Portal of the Verkhovna Rada of Ukraine. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=6395&skl=9 (in Ukrainian).

22. Explanatory Note to the Memorandum to the Draft Law on Financial Leasing (Reg. № 6395 dated 19.04.2017). Official web-portal of the Verkhovna Rada of Ukraine. URL: w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=6395&skl=9 (in Ukrainian).